

ПЪРВОИНСТАНЦИОНЕН СЪД НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ
TRIBUNAL DE PRIMERA INSTANCIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SOUD PRVNÍHO STUPNĚ EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS RET I FØRSTE INSTANS
GERICHT ERSTER INSTANZ DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE ESIMESE ASTME KOHUS
ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF FIRST INSTANCE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
TRIBUNAL DE PREMIÈRE INSTANCE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT CHÉADCHÉIME NA GCÓMHPHOBAL EORPACH
TRIBUNALE DI PRIMO GRADO DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU PIRMĀS INSTANCES TIESA

EUROPOS BENDRIŲ PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMAS
Az Európai Közösségek Elsőfokú Bírósága
IL-QORTI TAL-PRIMISTANZA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
GERECHT VAN EERSTE AANLEG VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
SĄD PIERWSZEJ INSTANCIJ WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE PRIMEIRA INSTÂNCIA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS
TRIBUNALUL DE PRIMĂ INSTANȚĂ AL COMUNITĂȚILOR EUROPENE
SÚD PRVÉHO STUPŇA EURÓPSKYCH SPOLEČENSTEV
SODIŠČE PRVE STOPNJE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS FÖRSTAINSTANSRÄTT

Pers en Voorlichting

PERSCOMMUNIQUE nr. 60/07

12 september 2007

Arrest van het Gerecht van eerste aanleg in zaak T-36/04

Association de la presse internationale ASBL / Commissie van de Europese Gemeenschappen

HET GERECHT VERDUIDELIJKT DE REGELS INZAKE DE TOEGANG TOT DOCUMENTEN VAN DE INSTELLINGEN BETREFFENDE ZAKEN VOOR DE COMMUNAUTAIRE RECHTERLIJKE INSTANTIES

De gemeenschapsverordening inzake de toegang van het publiek tot documenten¹ bepaalt dat iedere burger van de Unie en iedere natuurlijke of rechtspersoon met verblijfplaats in een lidstaat een recht van toegang tot documenten van de instellingen heeft. De verordening voorziet in uitzonderingen op dat algemene beginsel, met name wanneer openbaarmaking van een document zou leiden tot ondermijning van de bescherming van gerechtelijke procedures of van het doel van onderzoeken, tenzij een hoger openbaar belang openbaarmaking gebiedt.

Op 1 augustus 2003 heeft de Association de la presse internationale (API), een organisatie van buitenlandse journalisten met standplaats in België, de Commissie verzocht om toegang tot alle schrifturen die zij bij het Gerecht van eerste aanleg of bij het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen heeft ingediend in een aantal zaken.²

De Commissie heeft toegang verleend tot de opmerkingen die zij had ingediend in de prejudiciële zaken C-224/01 en C-280/00. Bij besluit van 20 november 2003 heeft zij daarentegen geweigerd, toegang te verlenen tot de memories betreffende rechtstreekse beroepen.

In haar besluit heeft de Commissie verklaard dat de toegang tot de documenten in de zaken T-209/01, T-210/01 en C-203/03 zou leiden tot ondermijning van de hangende gerechtelijke procedures, met name van haar positie als partij en van de sereniteit van de debatten. Wat de toegang tot de documenten in zaak T-342/99 betreft, heeft de Commissie erop gewezen dat hoewel deze zaak was afgedaan, daarna een beroep tot schadevergoeding was ingesteld (T-212/03) en dat openbaarmaking van haar memories zou leiden tot ondermijning van deze nog hangende procedure. Wat de zaken „Ciel ouvert” betreft, heeft de Commissie verklaard dat, hoewel deze zaken waren afgedaan bij een arrest van het Hof waarbij de niet-nakoming van de

¹ Verordening (EG) nr. 1049/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2001 inzake de toegang van het publiek tot documenten van het Europees Parlement, de Raad en de Commissie (PB L 145, blz. 3).

² T-209/01 Honeywell/Commissie, T-210/01 General Electric/Commissie, T-212/03 MyTravel/Commissie, T-342/99 Airtours/Commissie, C-203/03 Commissie/Oostenrijk, C-466/98 e.a. of de zaken „Ciel Ouvert”, C-224/01 Köbler en C-280/00 Altmark Trans.

betrokken lidstaten was vastgesteld, deze lidstaten daaraan nog niet hadden voldaan, zodat er nog werd overlegd opdat deze lidstaten de vastgestelde inbreuk zouden beëindigen. Om deze reden zou openbaarmaking van de memories de bescherming van het doel van het onderzoek betreffende deze niet-nakomingen ondermijnen.

API heeft het Gerecht van eerste aanleg verzocht, dat besluit nietig te verklaren.

De zaken T-209/01 Honeywell, T-210/01 General Electric en C-203/03 Commissie / Oostenrijk

Het Gerecht herinnert eraan dat de Commissie de inhoud van elk document waartoe om toegang is verzocht, concreet moet onderzoeken. Het Gerecht stelt vast dat de Commissie geen dergelijk onderzoek heeft verricht, maar alleen een onderscheid heeft gemaakt naargelang het soort procedure en het stadium van de procedure, waarbij volgens haar in prejudiciële zaken toegang kan worden verleend indien de terechtzitting reeds heeft plaatsgevonden, terwijl in de rechtstreekse beroepen toegang moet worden geweigerd tot aan het definitieve arrest en, in nog hangende samenhangende zaken, totdat de samenhangende zaak is afgedaan. Op basis van deze benadering heeft de Commissie dus beslist dat alle memories die zijn ingediend in de zaken waarin zij partij was en die nog hangende waren, automatisch en op algemene wijze onder de uitzondering vielen.

Het Gerecht herinnert eraan dat een onderzoek van de inhoud van de opgevraagde documenten alleen dan achterwege kan blijven wanneer de inhoud ervan overduidelijk in zijn geheel onder de betrokken uitzondering valt. In dit verband erkent het Gerecht dat de partijen het recht hebben, hun belangen zonder enige beïnvloeding van buiten te verdedigen, en dat het, teneinde een uitwisseling van informatie en opinies zonder beïnvloeding van buiten te waarborgen, noodzakelijk kan zijn dat met het oog op een goede rechtsgang het publiek toegang tot de memories van de instellingen wordt geweigerd zolang de inhoud ervan niet voor de rechter is behandeld. Het Gerecht concludeert dus dat, wanneer de gerechtelijke procedure een zaak betreft waarin de terechtzitting nog niet heeft plaatsgevonden, de Commissie openbaarmaking van haar memories kan weigeren zonder dat zij de inhoud ervan concreet onderzoekt.

Na de terechtzitting is de Commissie daarentegen verplicht, elk opgevraagd document concreet te onderzoeken teneinde uit te maken of openbaarmaking, gelet op de inhoud ervan, mogelijk is dan wel zou leiden tot ondermijning van de gerechtelijke procedure waarop dat document betrekking heeft.

In deze context is het Gerecht van oordeel dat de Commissie niet van een onjuiste rechtsopvatting blijk heeft gegeven door de memories in de zaken T-209/01, T-210/01 en C-203/03 niet concreet te onderzoeken, aangezien de terechtzitting in deze zaken nog niet had plaatsgevonden op de datum waarop het besluit werd vastgesteld.

Aangaande de mogelijkheid dat een hoger openbaar belang openbaarmaking gebiedt ofschoon de gerechtelijke procedures worden ondermijnd, preciseert het Gerecht dat de betrokken instelling het openbaar belang bij openbaarmaking moet afwegen tegen het belang dat wordt behartigd in geval van een weigering van openbaarmaking, eventueel met inachtneming van de door de verzoeker aangevoerde argumenten. Het Gerecht wijst er bovendien op dat het hoger openbaar belang in beginsel moet losstaan van de algemene beginselen van transparantie die aan de verordening ten grondslag liggen, maar dat eerbiediging van diezelfde beginselen, gelet op de bijzondere omstandigheden van het concrete geval, dermate dwingend kan zijn dat de noodzaak om de betrokken documenten te beschermen het daartegen moet afleggen. Het Gerecht stelt vast dat dit in casu anders ligt, aangezien het recht van het publiek om informatie te krijgen over de lopende zaken wordt veiliggesteld door het feit dat over elk beroep, zodra het is ingesteld, informatie verschijnt in het *Publicatieblad* en dat een rapport ter terechtzitting publiek wordt

gemaakt op de dag van de terechtzitting waarop de argumenten van de partijen in het openbaar worden besproken.

Het Gerecht concludeert dus dat de weigering van toegang tot de documenten in de zaken T-209/01, T-210/01 en C-203/03 gerechtvaardigd was.

Zaak T-342/99 Airtours

Het Gerecht merkt op dat de Commissie de weigering van toegang tot haar memories in de zaak T-342/99 heeft gerechtvaardigd op grond dat een aantal van de in deze zaak aangevoerde argumenten zou worden gebruikt en besproken ter verdediging van haar positie in het beroep tot schadevergoeding dat dezelfde partij heeft ingesteld (T-212/03). Het Gerecht is van oordeel dat het overduidelijk is dat deze rechtvaardiging niet kan aantonen dat de weigering van toegang tot deze memories onder de uitzondering betreffende de bescherming van gerechtelijke procedures viel.

Dienaangaande benadrukt het Gerecht dat deze memories een zaak betreffen die bij arrest van het Gerecht is afgedaan, en dat de inhoud ervan openbaar is gemaakt in het rapport ter terechtzitting, dat tijdens een openbare terechtzitting is besproken en in het arrest is overgenomen, hetgeen betekent dat deze argumenten reeds tot het openbaar domein behoren. Bovendien is het feit alleen dat argumenten die reeds voor de rechter zijn voorgedragen in een afgedane zaak, ook ter sprake kunnen komen in een soortgelijke zaak, geen indicatie dat het gevaar bestaat dat het verloop van de nog hangende procedure wordt ondermijnd. De noodzaak om argumenten te beschermen die zullen worden gebruikt in een nog hangende procedure, kan dus geen grond zijn om toegang te weigeren tot memories betreffende een zaak die reeds bij arrest van het Gerecht is afgedaan.

Bijgevolg heeft de Commissie een beoordelingsfout gemaakt door toegang tot de memories in zaak T-342/99 te weigeren en moet deze weigering nietig worden verklaard.

De zaken „Ciel ouvert”

Het Gerecht herinnert eraan dat de mogelijkheid om een minnelijke oplossing te vinden voor het geschil tussen de Commissie en de lidstaat, op grond van de uitzondering betreffende de bescherming van het doel van onderzoeken rechtvaardigt dat toegang wordt geweigerd tot documenten die in het kader van de niet-nakomingsprocedure zijn opgesteld, en dat deze vertrouwelijkheidseis tijdens de procedure voor het Hof blijft gelden. Aangezien de memories die zijn ingediend in een niet-nakomingszaak noodzakelijkerwijs verwijzen naar de resultaten van het onderzoek dat is gevoerd ten bewijze van het bestaan van de betwiste niet-nakoming, vallen zij onder deze uitzondering.

Het Gerecht merkt op dat in casu het Hof reeds ongeveer één jaar vóór de datum van vaststelling van het besluit de arresten had gewezen waarbij de door de Commissie aan de betrokken lidstaten verweten inbreuken werden vastgesteld. Op dat tijdstip was het onderzoek naar het bestaan van de betrokken niet-nakomingen ontegenzeggelijk afgerond en had het geleid tot de vaststelling van deze niet-nakomingen door het Hof.

Het Gerecht is van oordeel dat de weigering van toegang niet kan worden gerechtvaardigd door het feit dat de betrokken lidstaten nog niet aan deze arresten hadden voldaan, met als gevolg dat de procedures voor de Commissie nog hangende waren en dat een nieuw beroep bij het Hof niet uitgesloten was. Een weigering van toegang tot documenten zolang niet alle aan deze procedures te verbinden maatregelen zijn genomen, ook al is een nieuw onderzoek nodig dat eventueel leidt tot een tweede beroep, zou immers ertoe leiden dat de toegang tot deze documenten afhangt van toekomstige en onzekere gebeurtenissen, al naargelang van de snelheid en de zorgvuldigheid

waarmee de verschillende betrokken autoriteiten te werk gaan. Deze oplossing staat haaks op de doelstelling om het publiek de ruimst mogelijke toegang tot documenten van de instellingen te waarborgen.

Het Gerecht concludeert dat de Commissie een beoordelingsfout heeft gemaakt door de toegang te weigeren tot de memories die zij in de zaken Ciel ouvert heeft ingediend. Het besluit wordt dus op dat punt nietig verklaard.

NB: Bij het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen kan binnen twee maanden na de betekening een tot rechtsvragen beperkte hogere voorziening tegen de beslissing van het Gerecht worden ingesteld.

Voor de media bestemd niet-officieel stuk, dat het Gerecht van eerste aanleg niet bindt.

Beschikbare talen: FR, BG, CS, DA, DE, EL, EN, ES, HU, IT, NL, PL, PT, RO, SK, SL

De volledige tekst van het arrest is op de dag van de uitspraak te vinden op de internetpagina van het Hof

*<http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=NL&Submit=rechercher&numaff=T-36/04>
vanaf ongeveer 12.00 uur.*

Voor nadere informatie wende men zich tot de heer Stefaan Van der Jeught.

Tel: +352 4303 2170 Fax: +352 4303 2988

*Beelden van de uitspraak van het arrest zijn beschikbaar op „Europe by Satellite”,
Europese Commissie, Directoraal-generaal Pers en Voorlichting, L-2920 Luxemburg*

Tel: 00 352 4301 35177 Fax: 00 352 4301 35249

of B-1049 Brussel, Tel: 00 32 2 2964106 Fax: 00 32 2 2965956